

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia
PLAŞA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —
TELEFON 226.
Abonament anual 860 lei.
Pentru străinătate 800 lei.
Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Centenarul nasterii lui dr. I. Raţiu.

Desvălirea plăcii comemorative

În cadrele unei impresionante serbări, la care a participat pe lângă un public numeros întreaga organizaţie a P.N.Ţ. din oraşul şi judeţul Turda, a avut loc Duminică în 19 August solemnitatea desvălirii plăcii comemorative de pe fosta casă a lui dr. Ioan Raţiu, devastată în 1892, iar azi proprietatea unui avocat ungar.

Acestei solemnităţi a premers şedinţa festivă a Baroului Turda, care a fost deschisă de decanul Baroului dr. Valer Moldovan printr'un discurs magistral, reliefaud rolul de avocat şi apărător al jărănimii române spunând între altele:

„Temperament pozitiv frământat mereu de probleme şi neobosit într'un le înfăptuit, dr. Ioan Raţiu a lăsat urme dăinuitoare în toate domeniile vieţii publice fie cele de natură culturală economică sau politică.

„Pe noi ne interesează în linia primă activitatea lui ca apărător al dreptăţii, ca colaborator întru administrarea justiţiei omeneşti. În epoca de aproape patru decenii cât a profesat advocatura aici în Turda, s'au pornit marile procese iscate între foştii iobagi şi foştii lor domni de pământ pe urma desfiinţării raporturilor urbariale.

„Pentru o fire idealistă, străbătută de-o sinceră dragoste faţă de cei mulţi şi neştiautori locului lui dr. Ioan Raţiu nu putea să fie, decât de partea celor mai slabi şi neajutoraţi, de partea jărănimii.

Bine pregătit dela universitate, deştept şi temeinic în practica carierei sale a câştigat pe seama clienţilor săi jărani din aproape întreg Ardealul însemnate teritorii de păşuni şi păduri contribuind la ridicarea economică şi sporirea bunei stări a acestei pătri de temelie a neamului nostru.

E cert că nici o profesiune nu se înalţă în opinia publică decât prin valoarea morală a membrilor săi şi nu decade decât când aceste virtuţi au dispărut.

Sub acest raport, avocatul dr. Ioan Raţiu a însemnat un punct de culminaţie, de curăţenie morală şi de demnitate profesională.

Să ne plecăm cu smerenie capetele noastre în faţa măreţei figuri, care a ridicat nivelul şi prestigiul tagmei noastre în faţa instanţelor judecătoreşti din Turda şi din întreg Ardealul şi care cu pilda vieţii lui ne-a învăţat adevărul, că pentru a fi un mare patriot şi un excelent avocat trebuie să fii înainte de toate un suflet mare, să fii un om întreg în accepţia etică şi ideală a cuvântului.

În consecinţă îmi iau voia să propun onoratei adunări generale următoarele:

1. Baroul avocaţilor Turda îşi exprimă admiraţia şi recunoştinţa faţă de marele înaintaş dr. Ioan Raţiu prin ridicare şi meditare pioasă de un minut.

2. Autoriză consiliul de disciplină, să procure un portret în mărime naturală şi să-l așeze la loc de frunte în sala de şedinţe a baroului.

3. D-l Decan este autorizat să expedieze dnei Emilia dr. Raţiu din Sibiu şi preşedintelui Uniunii avocaţilor din Bucureşti, câte o telegramă comemorativă.

4. Adunarea generală aprobă toţi paşii întreprinşi de consiliul baroului pentru ridicarea unei statui monumentale în mijlocul oraşului Turda; aduce mulţumire publică tuturor acelor instituţii şi particularilor, cari au contribuit la acoperirea cheltuielilor împreună cu această operă patriotică şi promite din partea întreg concursului său moral şi material, ca serbările de inaugurare a statuiei, să se facă în cadre măreţe, vrednice de memoria d-rului Ioan Raţiu.

Au luat apoi cuvântul în numele guvernului prefectul Cardo, în numele justiţiei judecătorul Colfescu, primarul oraşului Genţiu, în numele „Astrei” profesorul P. Suciu, în numele Baroului Cluj, decanul dr. I. Suciu, senatorul dr. Gavril Tripun ca prielin mai tânăr al defunctului,

Recolta d-lui Argetoianu

Ce sameni la Bucureşti şi ce răsare la ţară.

Cazul s-a petrecut săptămâna trecută. După ce în decursul călătoriei, în tren, am fost martorul mai multor discuţii între diferiţi jărani, cari se tânguiau de mizeria dela ţară şi de slaba recoltă a acestui an, am sosit la gara de descindere.

În drum, dela gară spre comuna unde aveam să merg, — o scenă, care merită să fie remarcată:

Un grup de jărani cu gurile căscate în jurul unui tovarăş al lor, care citea cu glas tare o gazetă.

Domolesc pasul, când mă apropui de ei, ca să cunosc de ce e vorba.

Deodată, un hohot de râs nebunesc, dar revoltat şi otrăvit de disperare izbucneşte din gurile celor ce ascultau. Am observat apoi mâini scărpinându-se în ceafă, ochi holbaţi unii la alţii şi printre scârşnitul dinţilor auzeam fărămişindu-se cuvântul: „mnezeul lor de mincinoşi şi tâlhari...”

— Ce-i bade Ioane? — mă adresez celui-ce citise gazeta şi se pregătea s-o sfărtece între degetele-i noduroase.

— Bine că eşti şi d-ta aici, domnule, — îmi răspunseră mai mulţi dintre ei — să vezi ou ce minciuni ne poartă...

Cel din mijloc îmi întinse gazeta — impusă primăriei spre abonare — şi-mi spuse scurt: „ceşte şi d-ta că eşti om cu carte ş'apoi ca şi noi eşti din

iar în numele studenţiei studentul Mureşanu, aducând elogii memoriei defunctului ca luptător fruntaş pentru libertăţile poporului, ca om de muncă neobosită şi ca îndrumător.

Terminându-se şedinţa festivă întreg publicul a plecat la biserică gr. cat., ridicată de familia Raţiu, unde canonicul din Blaj dr. Ioan Sănpăleanu cu mare asistenţă a oficial parastasul întru odihna de veci a marelui luptător şi martir al neamului. Cuvântul comemorativ l-a rostit în Biserica protopopul Nicolae Raţiu.

După terminarea parastasului s'a format un cortegiu, care s'a îndreptat spre fosta casă a lui dr. Ioan Raţiu, unde a avut loc desvălirea unei plăci de marmură purtând inscripţia:

In această casă a ocuit Dr. Ioan Raţiu până la 14 Iunie.

După desvălirea plăcii canonicul Dr. Sănpăleanu şi d-l Dr. Stefan C. Pop au rostit cuvântări comemorative, după care solemnitatea a luat sfârşit.

În aceeaşi zi a avut loc la Sibiu lângă mormântul lui Dr. Ioan Raţiu un parastas solemn, la care au luat parte membrii familiei Raţiu, d-l Iuliu Maniu, preşedintele P.N.Ţ. şi întreaga organizaţie a P.N.Ţ. din Sibiu în frunte cu d-l general de divizie I. r. Boeriu, preşedintele organizaţiei Sibiu.

Banda dela Dâmboviţa.

de I. MIHALACHE.

Dacă un nenorocit fură o pâine, e dus la poliţie şi supus la chinuri.

Dacă un altul fură un braţ cu uscături dela pădure ca să nu moară iarna de ger, e dat în judecată şi face puşcărie. Dacă un găinar intră noaptea în coţej şi fură o găină, iar a doua zi e prins, merge şi el „la dubă” şi intră în rând cu ceilalţi puşcăriaşi.

Dacă un percepitor, un casier de bancă populară sau un slujitor din cei mărunţi „pişcă” o sută de lei din averea care nu e a lui, e condamnat la luni de zile, ori la ani întregi de închisoare.

Pe toţi aceştia lumea îi arată cu degetul: „sunt hoji”, „sunt puşcăriaşi”!

Şi judecătorii care i-au pedepsit, se mândresc că „şi-au făcut datoria”!

Iar noi zicem: bine le face — că nu este furt să furi din ce este al altuia, nici de o leţcaie!

Iată însă că este o ţară pe lume, unde hoj se chiamă acela care fură o găină, un lemn, o suţă, ori o mie de lei. Dar cine fură dela un milion în sus, acela se chiamă om cinstit şi bun

Tâlcul povestii a fost înţeles, căci cei din jur începură să zâmbiască. Creşele fezelor lor erau însă prea adânc brăzdate, ca să mai poţi ceti în ele un râs sănătos.

— Numai nădejdea în Dumnezeu — le-am spus eu, căutând momentul de plecare.

— Dar până la Dumnezeu ne omoară sfinţii — îmi ripostă un glas.

— Doamne-ajută — le spusese gata de despărţire, întinzându-le gazeta.

Unul din ei o apucă furios şi într'un moment nu mai rămase din ea decât petice, cari sbureau în vânt.

— La dracu de minciuni! — scârni revoltat şi sculptând necăjit.

În urma mea am desprins până departe crâmpiele din cuvintele: „cruce”, „sfinţi”, „Dumnezeu”, „mincinoşi”, „hoji”, „tâlhari”.

Şi mă gândeam la domnul ministru al agriculturii, cum s-ar simţi de fericit să fie şi el martorul acestei scene de „insufleţire şi entuziasm” la adresa persoanei d-sale din partea „celor ce n-au altă calitate decât că le miroase picioarele”.

Alegerile din Grecia. După ştirile sosită până acum despre alegerile parlamentare din Grecia partidul lui Venizelos a obţinut o mare majoritate, câştigând până acum aproape 200 locuri. Foştl dictator al Greciei Pangalos a căzut. Foştl ministru Kafandris a fost ucis.

român. Dacă judecătorul ar îndrăzni să se atingă de el, zboară de pe scaunul lui; iar dacă noi îndrăznim să-i arătăm cu degetul şi să le zicem „hoji”, suntem „denunţaţi” jării şi streină-tăţi „calomnatori” — adică defaimatori — ai însăşi jării.

Căci hojul de milioane, este deputat, senator, prefect, ministru — adică este unul din stâlpii jării, şi cine izbeşte în aceşti stâlpi, lucrează la dărâmarea statului român! Nu vom pomeni de hoşile cu pădurile statului, cu petrolul, cu pescăriile, cu armamentul, cu aprovizionările, cu exproprierile — că n-am mai sfârşi.

Vom spune câteva cuvinte de ceea ce s-a petrecut acum de curând la Târgovişte cu pământul statului, în care sunt bogate zăcăminte de petrol.

După legea agrară şi celelalte legi, petrolul din pământ, ca şi celelalte minerale, sunt proprietatea statului, or al cui ar fi pământul de d-ăsupra. Însă statul respectă contractele care s-ar fi făcut mai înainte de către proprietari pentru vânzarea („concesionarea”) dreptului de a scoate petrolul. Totdeauna la orice exploatare de petrol care se va face, proprietarul suprafeţei pământului primeşte o parte oarecare din petrolul scos numai redevenţă.

Pe de altă parte, tot în legea agrară, mai e un articol care face deplin proprietar pe ori cine a avut cu *embatic*, sau cu arendă timp de cel puţin cinci ani, un petec de pământ, dacă a sădit pe el pomi sau vie sau a construit o casă. Ce şi-au zis bunii români dela Dâmboviţa?

— Aici statul are bogate pământuri cu petrol. Cum să punem mâna pe acest petrol? Prin legea agrară! Să fabricăm „embaticari” să-i facem prin judecători deplini proprietari, să le „consolidăm drepturile”, ei să ne „concesioneze” dreptul de petrol (redevenţe) noi le vom vinde la capitalişţii străini, noi mânjim ochii jăranelor cu câteva mii de lei la pogon (că doar îi facem şi proprietari), noi încasăm sute şi mii de milioane de lei dela capitalişţii străini. Cine păgubeşte? Ţara? Dar Ţara suntem noi — şi deci afacerea este şi patriotică.

Şi s-a constituit o bandă în care intră deputaţi, senatori, judecători, silviculi, prelori, prefect, rude de miniştri.

Şi au început.

Pe de o parte să fabrice embaticari, pe de alta să alerge prin jări străine după capitalişti.

Se pomenau jărani de pe la Ocniţa cu deputatul cutare: „Zi măi nene că eşti embaticar pe petecul ăsta, ai prilejul să devii proprietar, şi-ţi mai dau şi trei mii de lei la pogon, numai să-mi dai mie drepturile tale: la ceea ce s-o găsi în pământ”.

— Dar bine, domnule... îngână jăranul surprins d-ăşa chipir.

— Măi, nu fi prost, ia banii

și pământul și n-ai nici o griji; vorbești cu mine...

Și când au văzut țărani, să la așa chillpir îi ideamă și primarul și pretorul și prefectul și judecătorul și silviculorul, s-au pornit!

Și s-au fabricat astfel embaticari, până și pe pădurile statului, — iar silviculorul venia și spunea: „Nu cunosc că pădurea asta ar fi a statului”.

Comisia de consolidare dela Dâmbovița a găsit apoi cu cale ca embaticarilor să le recunoască dreptul la subsol, înțelegând în așa fel legea agrară, ca s-o poată face.

Pe de altă parte, planurile pădurilor și moșilor statului erau purtate de reprezentanții bandei dela Paris și Londra ca să arate p-acolo cât de „serioasă” este afacerea...

S-a găsit un procuror la Târgoviște, care a început să țipe, acum doi ani: Petrescu Cosma. Cine l-a luat în seamă? Abia acum, când a fost înmormântat a venit delegatul ministerului de justiție să-i decoreze... sicriul! A mai tipat un inspector pe la ministerul industriei acum 2 ani: I au mutat pe la Baia Mare din nordul Ardealului”.

Însfârșit ministrul industriei a cerut celui de justiție acum câteva săptămâni, să cerceteze — arătând ce hoții s-au făcut.

Și-au început cercetările.

Rezultatul: au fost închiși: un primar, un pretor, un silviculor, un inginer hotarnic...

Nu s-a atins nimeni de deputații, de senatori, de prefect, de samsarii care au alergat cu planurile ministerului, de înalții slujbași care i le-au dat.

A fost vorba într-o zi și de aceștia. S-a găsit chiar un judecător din cei ce „instruesc” afacerea (Enescu) să ceară arestarea lor. Dar locțiitorul de procuror general a refuzat să iscălească. Iar după un consiliu de miniștri, ministrul justiției făcea glume că s-a împăcat cu ministrul de comunicație, fratele prefectului aflat în bandă și încă în slujba statului.

Și iacă așa, o avere pe care cunoscătorii o prețuiesc la miliarde (mii de milioane) se fură sub ochii țării, sub ochii guvernului, sub ochii magistraților — căci hoții sunt din clasa de sus, din clasa „patriotică”.

Și nu-i vor băga în pușcărie. Filadelfia s-ar prăbuși în reg. sistemul de guvernare al statului român: hoții de petrol ar trece după ei pe hoții de bălți, ocepția pe cei de păduri și așa mai departe. Dar aceștia sunt înșiși liberalii și însuși sistemul lor.

Oare, n-au sărit într-o suflare, deputații și senatorii liberali din țară să apere pe „colegii” lor?

Și nu e mare la ministerul de interne înțelega „organizarea liberală” dela Dâmbovița?

Putregălați este grozav. Și el este sus și e cuprins mădulelele statului. Operația doctoricească trebuie să iae a-dânc. Și tu ei liberalii de ce se sperie. Dar de ce le e teamă, n-au să scape.

Politica de împrumut

de Mihail Popovici.

— Urmare. —

De ce s'a adunat Parlamentul?

După ce am analizat această convenție, după ce am văzut că ea nu cuprinde nimic definitiv, că ea nu fixează decât un punct morț al discuției. După ce am văzut că ea însăși este dovada înfrângerii suferită de guvern, că guvernul nu a încheiat nici un împrumut, și deci nu poate fi nici vorbă, nici de refacerea țării, și nici de stabilizarea monedei noastre; — ne întrebăm cu surprindere: pentru ce s'au convocat așa numitele corpuri legislative? Ce rost are vâlva din dealul Mitropoliei?

În realitate guvernul prin convocarea acestei sesiuni, vrea să arunce praful unei iluzii în ochii înmărmuriți ai cetățenilor.

Proiectul de lege de autorizare pentru emiterea „unui împrumut pentru stabilizarea monedei” și înzestrarea economică a țării”, este o monstruoasă impostură din punct de vedere constituțional. Cei zece ani din urmă ne-au obișnuit să nu ne mai surprindă nici o îndrăzneală. Dar niciodată nu ne-am închipuit că cinismul guvernanților să pălmuiescă, pe chestiuni materiale, în chipul acesta însăși ideea suveranității naționale.

Guvernul este autorizat în bilanco, să contracteze fără nici un control, un împrumut de 250.000.000 dolari, adică un împrumut de 40.000.000.000 lei.

Parlamentele au fost în totdeauna geloase de gestiunea financiară a Statului și n'au abdicat niciodată de acest drept elementar de a legifera ele înșile în materie de cheltueli și venituri. Însăși ideea parlamen-

tarismului își are la bază acordarea subsidiilor.

Astăzi vedem că parlamentul nostru a ajuns la maximum de decădere, trece la ordinea zilei și peste principiul separațiunii puterilor și delegă puterea legislativă puterii executive.

Guvernul va avea dreptul să trateze și mai departe împrumutul cu ușile închise și având depline puteri are dreptul să încheie împrumutul sub orice condițiuni.

Un guvern în agonie, dicitat în lăuntru și în afară, tratând pentru propria sa valoare mai mult decât pentru binele țării, am văzut că din acordurile încheiate până acum că este capabil să accepte orice condiții.

Averea țării și a contribuabilului este în primejdie.

Prin această autorizare:

1. Se suprimă drepturile esențiale ale parlamentului și se violează constituția.
2. Se dă posibilitate a se lua sarcini fără venituri corăspunzătoare pentru serviciul datoriei și se poate dezechilibra bugetul.
3. Izvor nesfârșit pentru impozite noi.
4. Se dă prilej la abuzuri, comisioane etc.

Națiunea nu poate tolera o astfel de ilegalitate deoarece ea nu poate fi la discreția câtorva cointeresați fără nici un control.

Este datoria însăși a Regentului să intervină. Singura justificare este că se prezintă cele trei convenții speciale de aranjamente întârziate, menite ca să arunce noi și grele sarcini pe umerii contribuabililor:

Aranjamentul datoriilor interaliate cu Franța.

Revalorizarea rentelor românești care se găsesc în proprietatea cetățenilor francezi și Aranjamentul cu Banca Schroeder pentru tranșa Schroeder și spargerea plafonului Băncii Naționale.

Iată bilanțul prodigioaselor tratative ale unui guvern fără autoritate, fără razim politic nici la țară, nici peste hotare, compromis în politica economică și financiară, obosit, epuizat și urgisit.

Să vorbim limpede. După 10 luni de tratative împrumutul de stabilizare și refacere a eșuat. Creditul ne-a fost refuzat, oricâte sacrificii s'au făcut. La toamnă poate că vom încheia un împrumut, poate că nu, asta este altă socoteală, dar împrumutul acum nu ni se dă.

În loc de împrumut și stabilizare — un mic credit dat Băncii Naționale și grele și mari sarcini pentru țară.

Niciodată un guvern n'a fost înfrânt mai grozav de propriile sale greșeli ca și guvernul liberal de astăzi.

Sacrificiile totale.

1. Datoria franceză interaliată lei 5.200.000.000.
2. Revalorizarea rentei din Franța lei 7.260.000.000.
3. Casa Schroeder lei 627 milioane.

Totalul sacrificiilor lei 13.087.000.000.

Nu cunoaștem sacrificiile făcute celorlalte state mai mici.

Rămâne deschisă întreaga problemă germană care nu știm cu ce sold se va termina.

Rezultatul definitiv de până astăzi pentru un credit de 20 milioane dolari, care nu este împrumut, adică pentru un credit de 3 miliarde 300 milioane am încărcat datoria publică cu 13 miliarde lei, siguri, plus alte multe miliarde necunoscute.

Iată bilanțul tratativelor d-lui V. Brătianu.

490.000.000 fr. revalorizați cu 65 la sută.

318.500.000 fr. aur (65 la sută este media revalorizării calculate după schema de revalorizare de către d. Tutuc).

Suma de 490.000.000 franci transformată în aur la cursul de 5 fr. hârtie = 1 fr. aur este de 98 milioane.

Diferența între 318 milioane

și 98 milioane este de 220 milioane franci aur, sau 7 miliarde două sute milioane lei hârtie.

Din totalul de 45 milioane, au fost stampilate la timp 14 milioane, rămânând 31 milioane neșampilate.

Din acestea 12 milioane sunt deținute de români și deci nu se vor revaloriza. Rămân spre revalorizare 19 milioane.

Sacrificiul consimțit este de lei 627.000.000 (Va urma.)

Cătră membri organizației Brașov al P. N. T.

— Invitare. —

Biroul organizației P.N.T. din orașul și județul Brașov a deschis, precum se știe, încă acum trei ani în local său din Piața Libertății Nr. 1 clubul său, în care s'au ținut o serie de conferințe și întruniri obișnuite ale comitetului județean cu delegații satelor.

Se făcuse atunci și încercarea de-a aranja pentru intelectualii P.N.T. din orașul Brașov o sală de lectură cu jocuri districtive (de cărți, șah, table, domino etc.).

Din cauza cheltuelilor mari pentru personalul de serviciu pentru încălzitul și luminatul sălilor clubului, îndeosebi în timpul de iarnă, această inovare n-a putut fi menținută deși din punct de vedere al străngerii legăturilor de prietenie și al unui schimb cât mai des de păreri asupra chestiunilor dela ordinea zilei, cari privesc viața politică, edilitară, socială etc ar fi fost atât de dorit.

După diferite alte demersuri, în urma hotărârei delegațiunii permanente a organizației noastre, s'a găsit în fine posibilitatea de-a pune din nou planul inițial în practică, organizându-se localul clubului în mod corespunzător cu ziere, lumină electrică, mobile, sobe corespunzătoare tablouri și alte decoruri precum și cu un bufet corespunzător.

Deschiderea localului din nou aranjată, care era să se facă Sâmbăta trecută dar nu s'a putut realiza neputându-se termina noile instalații, va avea loc Sâmbătă în 25 August la ora 7 seara, la care se invită pe această cale toți membrii intelectuali ai organizației noastre.

Invitări speciale nu se fac.

Biroul org. P.N.T. Brașov.

FOLETONUL „GAZETEI TRANSILVANIAI”.

De-acum zece ani

Amintiri din pribegie

de Valeriu Crișan, preot

— Urmare. —

„Ordnung”-uri nemțești.

În ședința dumei orașului Elisabetgrad ținută ieri, s'a statorit executarea „ordnung”-urilor (poruncilor) Nemților asupra prăvăliilor și a magazinelor de alimente. Conform ordonanțelor germane, fie-care proprietar de prăvălie trebuie să facă un inventar asupra mărfurilor din prăvălia lui. Distribuirea alimentelor se face sub supravegherea autorităților germane și asta desigur, ca să deie populației mâncarea cu gramul, iar untul și smântâna să le ia ei. Locuitorii în decurs de 24 de ore trebuie să predeie toate armele ce le au la ei. Cei cari au furat lucruri de pe la moștile boerșii, trebuie să le ducă înapoi până în 26 Martie st. v. Cei cari nu se vor conforma acestor ordine — spune ordonanța germană — vor fi pedepsiți, conform legilor militare germane...

În nrul de azi al ziarului „Golos Iuga” se descrie amănunțit intrarea trupelor germane în...

mănn, care a intrat mai întâi în oraș spune, că armata lui Mackensen a ocupat deja orașul Nikolajevsk, iar armata austriacă a ocupat Vosnesensca, de pe linia ferată Odessa—Novo-Krajenka. Trupele acestea germane, cari au intrat în Elisabetgrad, sunt alcătuite din cetățeni din jurul Berlinului și din Bavaria. Ei vin acum din Kovel. Unele trupe germane nu s'au oprit în oraș, ci au trecut cu trenul spre Snamenca, unde în o pădure — se spune — îi așteaptă trupele bolșevice.

Refugiați, membrii ai coloniei noastre, au fost azi în oraș și au văzut soldați germani, plimbându-se pe stradă. Cu pipa în gură, palizi la față, mișcându-se încet și cu privire abătută, se plimbă pe străzile orașului Elisabetgrad. Nici un zimbet nu se furiează pe buzele lor. Trudiți de războiul îndelungat sunt sătui de a mai purta și pe mai departe greutățile războiului atât de îndelungat. Ținuta lor însă e impunătoare. Pe stradă trece câte un ofițer german călare. Soldații îl salută militărește.

„Tovarășii” muscali îi privesc cu jind și se întreabă unii pe alții, că de ce salută soldatul german pe ofițer? Li se pare faptul acesta ca un ce neobicit-nuit. Ordinul lui Kerenski a șters gradele militare și a introdus debandada în armată și bine și-a dat seama Kerenski atunci când a dat acest ucuz, fiind prin aceasta la încătușarea mâinilor nesfârșitei împărășii rusești! Ofițerilor și gradelor inferioare li s'a dat poruncă să nu mai poarte epoleții și tresele, ci să aibă uniforma soldatului de rând. Pentru a te expune morții era deajuns să ieși în stradă în uniformă de ofițer.

Soldații ruși plecau de pe front fără de nici un bilet de voe; cei cari au fost la cavalerie au venit acasă cu tot echipamentul de războiu; cei dela etape au venit cu căruța și cu caii. Armata germană, venind în ajutorul Ucraniienilor, intrând în gubernia Podolsk, a dat ordin ca ofițerii ruși să poarte din nou epoleții, iar soldaților nu le mai este permis să îi agrăiască „tovarăși”. Prin acest ordin se întărește la restabilirea ordinii și disciplinei în armata ucraniană. Germanii au făcut ordine și pe trenuri. S'a dat ordin, ca soldatul de rând să nu poată călători decât în vagoane de clasa a III-a. Până acuma intrau și în vagoane de cl. I-a și a II-a și pe pasageri — fie bărbat, sau femeie — deși avea bilet, îl scoteau afară, dacă nu

aveau ei loc. Geamurile vagoanelor erau sparte de ei și intrau și coborau pe geamuri. Când bătea vântul, o manta muscălească ținea locul geamului. Aceste trenuri își făceau impresia, că ai în față o caravană de țigani.

Deodată cu intrarea trupelor germane s'au schimbat aceste stări de lucruri și atât orașul, cât și satul au o înfățișare nouă. În urma ordinelor severe și a disciplinei ce ia ființă, ținara republică ucraniană se va consolida și va ajunge la o frumoașă stare de înflorire.

În nrul din 11 Martie al ziarului „Golos Iuga” din Elisabetgrad, se descrie următoarea convorbire, ce a avut-o un orașan cu câțiva soldați germani:

„Bine — zice orașanul cătră ei — d-voastră ați venit, dar Ucraniienii unde's? Ei nu vin?”

— „Cari Ucraniieni — răspund soldații germani zimbînd cu ironie — aici e Deutschland!”

— „Dar Austrieicii unde's — întreabă orașanul.”

— „Aici numai noi suntem stăpâni — au răspuns soldații germani — și tot ce găsim acaparăm noi!”

Iată deci mentalitatea germană: pe unde calcă cizma teutonă, e Deutschland și e moșie nemțească. Observ, că deși trupele germane au ocupat orașul de câteva zile, libertatea presei rusești nu e stâlnită. Au dispărut însă ziarele bolșe-

vice deodată cu dispariția trupelor bolșevice.

Ziarele „Golos Iuga” și „Izvestia”, ambele din Elisabetgrad în nrul lor de azi, descriu următorul caz:

Soldați germani într-o noapte au făcut o perchiziție domiciliară la cinci Cehi din Boemia, cari acum sunt prizonieri militari la Ruși și soldații germani i-au arestat. Intervenindu-se la „Rada” ucraniană din Kiev, Germanilor li s'a dat ordin, ca imediat să-i pună în libertate pe Cehii arestați și ei au trebuit să se conformeze. Semn dar, că Germanii nu se pot amesteca în afacerile interne ale Ucrainei și Ucraina își menține dreptul de a dispune asupra locuitorilor de sub stăpânirea ei.

— Va urma. —

Cinema „Astra” (Apollo)

21—22 August
Ce va fi și cum vor trăi urmașii noștri în anul 2000 se poate vedea în filmul:

„METROPOLIS”

În rolul principal: Brigitta Helm.

IN PUBLIC.

Un ultim răspuns

— Stărsit —
 N'am zis că: „Hoții au furat puținele flori ale cinstei și ale muncii de pe ogorul românesc, ogor pe care astăzi nu mai crește decât „spini și ciulinii“, ci drept încheiere am spus:

„Bunătatea, cinstea și morală sunt niște flori frumoase de mărghitar, cari odinioară înfloreau și creșteau din belșug pe toate plaiurile scumpei noastre țări. Se povestește că au venit oameni răi, oameni cu sufletul întunecat, urmași ai lui Cain, cari au smuls cu rădăcină cu tot aceste floricele nobile, le-au călcat în picioare, ba chiar le-au aruncat în foc. Zefirul de seara, care alfadată se culca la sânul lor, văzând această nelegiuire omenească, a luat pe aripile sale câteva și le-a dus departe, departe în alte țări, ba se spune că le-ar fi ascuns într-o țară unde e greu de pătruns, unde munții se bat în capete și unde sunt păzite de un cerb, cu o stea mare și luminoasă în frunte, iar cel ce cutează să străbată acolo, dacă nu cumva a fost strivit de munți, e prefăcut în stan de piatră la vederea cerbului minunat. Trebuie să fii un Făt-Frumos din povești, să ai calul năzdrăvan al lui Harap Alb, să fii ajutat de Sf. Vineri și de pasărea măeastră ca să poți ajunge acolo și să poți lua aceste floricele atât de rare.

Și totuși s'a putut răzbi și în aceste locuri neumbate.

Cercul nostru cultural, în dragostea cea mare ce o are pentru ridicarea scumpei noastre țări în rândul aceluia, cari excelează prin bunătate, cinste și morală, n'a cruțat nici o jertfă, nici o osteneală, nici o piedică, nici făcând ceea-ce numai în povești se mai aude, a adus câteva floricele de acestea, cu pământ și rădăcină și le-a răsădit în pământul românesc. După săvârșirea acestei minuni desfășurată în numele lui Christos, al Regelui și al Națiunii un mândru și frumos drapel tricolor, pe ale cărui cute sunt scrise cu litere de aur cuvintele: Bunătate, Cinste și Morală și în vîlă pe toți acei eroi ai neamului, cari au fost pătrunși de acest: „Virtus romana rediviva“, să se pătrundă și de: Honos romana rediviva și înregimentându-se sub faldurile acestui drapel să strige din răspuseri cu poetul Marsiliezei românești dela 1848: „De fulgere să piară, de trăznet, de pucioasă ori care s'ar retrage din gloriosul loc!“ Vom avea oare mulți ostași ai bunătății, ai cinstei și ai moralei? Eu cred că da. Înainte deci!

Punând așa dară față cele spuse de mine și cele înțelese de dl A., onor. public se va putea încredința, că dl A. afirmă un neadevăr și acesta oare fără gânduri „piezișe“?

Și deoarece dl A. aduce vorba de „spini și ciulinii“, pentru ca să dovedesc și de data aceasta, că am fost greșit înțeles de dl A., care face parte din elementele șelecte ale auditorului sub raportul nivelului cultural și al naționalității, las să urmeze și următorul pasagiu spus de mine:

„E deci o nevoie grabnică să ne mobilizăm acum și cărturarii, spre a duce un războiu aprig de lungă durată, împotriva dușmanului din noi. Această izbândă o poate dobândi numai educația. Numai o educație temeinică poate să curețe sufletele de atâtea burueni și spini, să scoată din bălărilor cari o înăbușe, floarea albă și strălucitoare, care să se avânte spre soare și lumină, în loc să se încovoale spre gunoial umed și spre mucigaiu. Această sarcină ne revine, firește, nouă învăță-

torilor — de toate gradele — și preoților. Nici unul, nici altul, nu vom lipsi dela posturile noastre din prima linie, posturi tot atât de primejdioase ca cele de pe câmpul de luptă, căci dacă aici nu ne amenință gloanțele și obuzele, ne așteaptă însă în schimb sudori de moarte. În această mare și cumplită luptă avem cu noi o singură armă: „Cartea“.

Din cele citate cred că onor. Public este complet orientat, că conferința mea a fost greșit înțeleasă atât de dl A., cât și de toți acetai cari afirmă, că prin ea am defăimat țara și am avut de scop lichidarea în public a litigiilor personale. Admit că cineva să vadă un lucru sau o scenă cu alți ochi și prin altă prismă, dar nu se poate admite ca cele auzite să le spună altcum, ci numai așa cum s'au spus. Și oare nu constituie o adevărată decădere când cineva informează greșit publicul mare?!

Nu știam că dl A. cunoaște și cauzele pentru care cele 2 autorități au dat aprobare cărții lui Förster. Ne-o spune dânsul. Dar cine-l crede? Acestea sunt numai presupunerile d-sale, de oarece nicăiri nu se face amintire de aceasta. Dl A. vrea să-mi facă dovadă că dispune de o bogată fantezie. De multe ori însă această bogăție e dăunătoare.

Înainte de a încheia acest răspuns țin să-i amintesc dlui A. că tocmai lucrez o conferință pedagogică, nu însă după dr. Förster, ci după Scharrelmann, Gansberg, Nisipeanu și alți pedagogi. Înainte de a o citi în public, pentru ca să nu mai fie și această greșit interpretată, ar face bine să treacă până la 22 cor. pe la mine și să ia cunoștință, prin citire, de cuprinsul ei. Cum dânsul are darul să citească în gândurile și tainele cele mai ascunse ale omului, poate mi-ar spune și ceea-ce gândesc recenziile mele și atunci poate mi-ai acomoda conferința după binevoitoarele și prețioasele d-sale sfaturi. Cu acea ocazie am putea analiza și conferința cea incriminată și poate s'ar încredința, că din o singură rostire, a fost greșit înțeleasă.

Și cu aceasta am încheiat, deoarece timpul vreau să-l întrebuițez în alte scopuri, și nu în polemică cu cei cari nu voiesc să înțeleagă.

Primiți vă rog, domnule Director, asigurarea deosebitei mele stime și considerațiuni.

Brașov, la 15 August 1928.
 Emil Reit,
 director școlar.

Domnule Director,

În nr-ii 81 și 86 ai ziarului ce cu onoare redactați, sub titlurile: „Din comuna Turcheș“ și „Din matrapazlăcurile administrative“, corespondentul d voastră îmi aduce grave injurii, prezentându-mă onor. public în culorile cele mai negre.

Pentru a dovedi, că afirmațiunile corespondentului d voastră sunt absolut neadevărate, astăzi m-am adresat Onor. Justiției, pentru aplicarea sancțiunilor legale pentru calomnie în presă și pentru a mi se da satisfacția cuvenită.

Ca funcționar al statului n'am timp să răspund în parte la fiecare acuzațiune calomnioasă pornită din intențiuni josnice.

Primiți Vă rog, domnule director, asigurarea deosebitei mele stime și considerațiuni.

Turcheș, 20 August 1928.

Ioan Gligor,
 notar com.

Destinația și francarea corespondențelor interne și externe.

Oficiul P. T. T. ne comunică următoarele:

În interesul publicului, se aduce la cunoștință că: nu se expediază mai departe, toată corespondența internă care nu are destinația scrisă românește și nu este francată complet adică: 2,25 cart. post. simplă, 3,25 ilustrată, 4.— scrisoare loco, 5,25 în alte orașe din România pentru 20 grame, iar pentru cele mai grele câte 2 Lei de fiecare 20 grame în plus.

Carti de vizită se taxează cu 1 Leu și se admit numai 3 cuvinte sau litere scrise cu mâna altfel cade în rebut!

Nu se expediază asemenea nici corespondența externă care nu e complet francată alică pentru Austria, Ungaria, Cehoslovacia și Polonia.

Cartea postală: 4,50, scrisoarea 7,50.

Iar toate celelalte țări: Cartea postală 6 Lei și scrisoarea 10 Lei.

Pentru străinătate timbrele de asistență nu sunt valabile la francare.

De vânzare o grădină de 1 1/2 pogon cu pomi fructiferi alesi, poziție splendidă, situată în fața soarelui, electrică și apă în imediată apropiere, bună pentru vilă sau sanatoriu.

Informațiuni la dna Russu, Căcova de sus No. 13.
 732 1—3

De închiriat o cameră, bucatărie și cămară (Str. Coastei D) 11.
 715 2—3

De vânzare Ford — 925 complot renovat în excelentă stare de funcțiune. Lt. Col. Bodnărescu Str. Dr. Cantacuzino 17 Sinaia.
 714 2—2

Se caută o supraveghetore pentru Orfelinatul Unii Femeilor Române din Brașov. A se adresa Direcțiunei Orfelinatalui Str. Fântănei 37.
 712 2—2

Studenta prepară elevi și eleve în condiții avantajoase în limba română, germană, franceză precum și istorie și geografie. Informațiuni Str. Morii No. 7. Brașovul-Vechiu.
 717 2—3

De vânzare în Stupinile Brașovului o casă constătoare din 2 camere și antru mare, împreună cu o grădină de pomi cca 1000 m². Informațiuni la ziar.
 719 2—3

Walter Köpf

Atelier pentru arhitectură și arta amenajării. Str. Lungă 14.

Construcți și proiectări de tot felul, precum vile, case rurale, case pentru o familie, clădiri pentru colonizări. S'abilimente industriale și pentru meserii, stabilimente de băi și agricole. Execuții speciale și de amenajare, în orice stil antic sau modern.
 534 9—12

AVIZ Preparăm pentru ori și cu sistem de mașini de treerat ori pentru cai și dulapuri pentru ciururi. Pentru diferite sisteme avem și gata.

FRAȚII TOTH
 Brașov,
 737 1—3 Str. Cruclii No. 12.

Aviz în ziua de 9 August 1928 în drumul dela Brașov la Sf. Gheorghe de pe Autobuzul No. 791 Bv s'a pierdut un geamantan, în care se aflau mai multe costume și albaturi. Cine ne va face cunoscut, va primi o 1000 (una mie) Lei recompensă.

Soc. „Americană Brașov“
 Str. Largă No. 7.

731 1—1

De închiriat un apartament cu 4 camere și dependințe la dl general Butunoiu, Str. Pietrăriei.
 733 2—3

De vânzare una casă cu bucatărie și dependințe construite solid, cu o grădină în mărime de 2 holde, ambele imobile stuate la stradă, Tocile, Valea Oului Nr. 4 Grădina fiind plană, bine închisă, cisterna mea de apă la poartă, foarte potrivită pentru clădire, cu deosebire proprie pentru zidirea unui Sanatoriu sau vile pentru vară. Vânzarea se face din mână liberă. Informațiuni la proprietarul sub adresa mai sus arătată.
 669 6—0

Salon de înfrumșetare
 După metodele cele mai noi.

Distrugerea definitivă a perilor nepăcuți, îndepărtarea zbârciturilor, pistruilor, coșurilor și a altor defecte ale frumuseții, decopierea radicală al feții, mesage. Institutul cosmetic STELLA Strada Porții No. 44.
 Articole speciale cosmetice. Se trimet în provincie direct.
 444 10—0

Români, abonați cel mai vechiu ziar românesc politic „Gazeta Transilvaniei“, care împlinește 90 ani de existență.

AUREL ȘTEFANOVICI
AGENTURA & COMISIOV
 Strada Hirscher No. 23.
 Reprezentant exclusiv pentru județele: Brașov și Trei-Scaune al:
 Delleoaselor șampanii „MOTT“, vinurilor „MOTT“, vinurilor „P. D. R.“, COGNACULUI veritabil francez „NAVILLE“ precum și al vinurilor vârsate din jurul Aradului. Informațiuni și comenzi: Strada Hirscher No. 23.

„CARTEA ROMÂNEASCĂ“ S. A.
 Sucursala Brașov.
 Strada Porții No. 11.
 Librărie, Papetărie, Depozit de Hârtie. — Articole de Pictură. — Articole Fotografice. — Gramafon „His Master's Voice“ și „Columbia“.
PREȚURILE CELE MAI EFTINE.

Primăria Municipality Brașov
 No. 19816/1928.

Publicațiune de licitație

Se aduce la cunoștință publică, că în ziua de 15 Septembrie a. c. ora 8 a. m., se va ține la serviciul economic al Primăriei o licitație publică cu oferte sigilate și timbale în conformitate cu dispozițiunile legii asupra contabilității publice Art. 72—83 pentru demolarea și vânzarea materialului (cămăși și grinzi) fostei mori din Valea Putredă No. 4.

La ofertă e de anexat o garanție de 200 Lei.

Condițiunile detaliate se pot vedea la serviciul economic.

Brașov, la 14 August 1928.
 Primar: p. Secretar General:
 Dr. Moga. indescifrabil
 728 2—2

Judecătoria mixtă Brașov
 Secția cf.

No. 2859/1928 cf.

Extract din publicațiunea de licitație.

În cererea de executare făcută de următorul dr. Nicolae Boeriu contra următoarei Elena I. Pântece (soția lui Nicolae N. Morar).

Judecătoria a ordonat licitațiunea execuțională în ce privește imobilele situate în comuna Tântari, din circumscripția judecătorei Brașov, cuprinse în cf. a comunei Tântari No. protocolului cf. 2659, No. top. A+359/b/2/b casă de piatră sub No. 456 și No. top. A+359/a/2/b grădină, ambele în mărime de 108 s'j pătrați pentru încasarea creanței de 11.680 Lei, capital și accesorii.

Licitațiunea se va ține în ziua de 18 Septembrie 1928 ora 9, la casa comunală a comunei Tântari.

Imobilele ce vor fi licitate, nu vor fi vândute pe un preț mai mic de cât jumătate din prețul de strigare.

Cei cari doresc să liciteze sunt datori să depoziteze la deșgatul judecătoresc 10% din prețul de strigare drept garanție, în numerar sau efecte de cautiune socotite după cursul fixat în art. 42 din legea LX. 1881, sau să predea aceluiaș delegat chitanța constatând depunerea, judecătorește, preabilită a garanției și să semneze condițiunile de licitație.

Dacă nimeni nu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să întregească imediat garanția — fixată conform procentului prețului de strigare — la aceiaș parte procentuală a prețului ce a oferit.

Brașov, 28 Maiu 1928 I
 (ss) Vlad Enescu
 judecător.
 730 1—1

La moartea lui Anton Filotti

O scrisoare a d-lui I. Maniu.

Alaltieri, Duminecă, a fost înmormântat la Buzău regretatul avocat și om politic Anton Filotti, președintele organizației Partidului Național-Tărănesc din jud. Buzău, decedat în streinătate unde a plecat să-și caute de sănătate.

A fost o înmormântare impresionantă la care a luat parte întreg orașul precum și numeroși delegați ai organizațiilor noastre din jud. Buzău și județele apropiate.

Șeful Partidului Național-Tărănesc d-l Iohu Maniu a adresat din acest trist prilej d-lui Pompiliu Ioanțescu deputat și vice-președinte al organizației P. N. T. din Buzău următoarea scrisoare :

Iubite d-le vice-președinte,

Comemorarea ilustrului om politic și marelui luptător național, dr. Ioan Rațiu, fost președinte al partidului nostru, care are loc chiar în ziua de 19 August, și la care prezența mea a fost de multă vreme pusă în vedere, nu mi va permite să particip, cum as fi dorit, la înmormântarea iubitului nostru prieten Anton Filotti. Dar nu pot a-lăsa să treacă această tristă solemnitate, fără a arăta, prin bunăvoința d-tale, familiei și prietenilor regretatului, Filotti și organizației noastre locale din Buzău, înțelegerea mea pentru pierderea dureroasă, pe care Țara, partidul și prietenii o încearcă prin moartea lui timpurie, și fără a evoca prin aceste rânduri amintirea neuitată, pe care Filotti o va lăsa tuturor celor care l-au cunoscut.

În adevăr, rareori poate fi întâlnit un om atât de loial, cinstit și devotat, un român cu atât de frumoase sentimente ca Anton Filotti.

Punându-se în politică în serviciul ideilor democratice și naționale, Filotti a făcut din lupta pentru democrație, pentru cinste

și pentru legalitate, preocuparea sa principală a fost de activă energie, de neobosită combativitate și de devotament exemplar.

Înregimentat sub steagurile marelui Take Ionescu, Filotti a fost unul dintre cei cari și-au dat seama din primele momente care este orientarea adevărată a destinelor noastre istorice, și s-a făcut unul dintre luptătorii neobosiți ai ideii de unitate națională. După moartea lui Take Ionescu, locul lui nu putea fi decât acolo unde îl chema sufletul lui curat, nevoia lui de activitate dezinteresată și inteligența lui înțelegătoare a vremurilor nouă în Partidul Național-Tărănesc, care și-a făcut un crez politic din ideile scumpe lui Filotti: ideia națională, lupta pentru libertate, legalitate și dreptate socială, străduința de solidarizare națională a tuturor claselor cari muncesc și produc și încadrarea lor dreaptă în viața noastră de Stat.

În ciuda tuturor ispitelor, în ciuda tuturor persecuțiilor, Filotti, căruia soarta nu i-a hărăzit tot norocul la care i-ar fi dat dreptul meritele sale, a rămas la postul lui de comandă credincios, neobosit, de o statornicie în devotament, care merită să fie citată drept pildă pentru urmași.

Cu Filotti moare un om cum nu sunt mulți, un cetățean, cum ar trebui să fie mulți pentru binele acestei țări.

Vă rog, domnule vice-președinte, să primiți și să bine-voiți a transmite familiei regretatului nostru prieten și organizației locale cele mai sincere condoleanțe, atât din parte-mi cât și din partea Partidului Național-Tărănesc.

(ss) IULIU MANIU

Președintele Partidului Național-Tărănesc.

Podul de lemn dela Vințul de jos

Cum se primesc minștrii liberali la Alba-ulia.

Dintr'un raport publicat de ziarul „Alba-Iulia” reținem următoarele:

După ce d-l ministru liberal Lupu, mai săptămânile trecute s'a făcut de răs la Alba-Iulia, unde a pus piatra fundamentală a unui cămin al ucenicilor, asupra edificării căruia vom mai reveni, în ziua de 15 August a. c. (St. Maria) ministrii liberali d-l Lăpădatu și Nistor au „găsit de bine să se prezinte asistați de întreg aparatul administrativ și jandarmesesc din județul nostru și județul Hunedoara pentru inaugurarea unui pod de lemn făcut în mijlocul comunei Vințul de jos.

În comuna Vințul de jos, mai numit și „Vințul lui Maniu” s'a făcut un pod de lemn. Fără a face critica podului amintim doar, că este construit întreg din lemn, cu bare mici, vopsit numai partea de sus, iar restul lemnului, așa cum l'a făcut Dumnezeu. Credem că părțile de jos ale podului ar fi trebuit vopsite sau trase în cătran, ca să fie ferite de ploii și vremuri grele. Credem, că este cel mai primitiv pod ce s'a construit nu numai în Europa, dar chiar și în România.

Încă de Marți — cu o zi înainte de inaugurarea podului — a sosit în județul liberal Nistor. Din punct de vedere strategic nu a intrat în interiorul județului nostru, ci s'a oprit cu trenul ministerial în gara Teiuș, care este în linie directă cfr. cu Bucureștii și așezat la

marginea județului. Înțelegeți de situația și curajul liberalilor! Din Teiuș s'a furișat seara până la Alba-Iulia în compania d-lui Ioan Vancea prefect și fost aspirant de notar public și în tovarășia celor câțiva liberali din județ. La Alba-Iulia au vizitat cafeneaua „Dacia” unde au luat câte ceva de mâncare și puținică băuturică. Noaptea tăziu ministrul liberal și tovarășii au părăsit Alba-Iulia, dormind la marginea județului — la Teiuș — în vagon, gata pentru orice eventualitate.

Inaugurarea podului era fixată pe ora 11 a. m.

Încă la ora 10 redactorul nostru a plecat cu mașina spre Vințul de jos și spre marea sa surprindere — ne informează — că pe drum țărani și țărâncele din satele dintre Alba-Iulia și Vințul de jos erau scoși și puși să ude drumul cu apă, iar amplasarea serviciului de poduri și

șosele cu steaguri roșii semnălizau, ca mesajele să meargă încet pentru a nu se face praf. Lucru interesant, ca să se ude șosele pentru a nu se prăful bărbuța d-lui ministru Nistor sau colțșorii d-lui Lăpădatu. Când a venit Regele pe aici nu au menajat drumurile, ca acum la ministrii liberali. Între astfel de împrejurări au sosit la Vințul de jos liberali.

La această inaugurare au fost chemate satele din județul Alba și Hunedoara, însă țărani oameni cu minți, cunoscând bine pe liberali și tovarășii lor au rămas liniștiți pe la casele lor. Au sosit abia un număr de cca. 25—30 țărani aduși cu două autobuse și cu automobilul de lux Ford No. A. I. 89. Țărani și fetele din Vințul de jos s'au dus și dânsii la pod să vadă pe cei cari au împărțit la Deva cârnațu.

Afară de cei câțiva țărani aduși în autobuse au mai luat parte: Niculae Kirkuleszku, Abrudean Roszu (așa-i numește judecătorul Szilágyi dela Abrud, care a fost președinte de alegeri), Ioan Vancea prefect, Ciuleanu Ion (restul de nume îl omitem la cererea unui prieten) subprefect, dr. Octavian Acelescu avocat, Ignat Pascu prefect de Putna, Vasile Antonescu primar de Focșani, Costică Stoica primar de Focșani, Florea Eftimescu (după cum se vede s'a făcut import de partizan din vechiul regal) Secretarul G-ral dela Cuite, dr. Daniilă Tekou, popa Barlucu László din Teiuș și alți câțiva tot oameni de frunte ca cei de sus. Am uitat să amintim în asistență pe d-l Kolbáz, dar pe căldurile aceste cârnățăriile și alte lucruri unșuroase le pomenim cu grație.

Cum era și natural odată cu venirea miniștrilor liberali în județul nostru nu se putea fără ajutoare jandarmeseci. În jurul miniștrilor tot timpul veghea d-l procuror Nedeleu dela Tribunalul Alba, 1 maior, 2 căpitani, 1 locotenent, 4 plutonieri, 1 sergent din jandarmerie, iar în grădina secției era postat un detașament de jandarmi. Agenții secreți nu au putut fi cunoscuți de noi, deci e probabil să fi fost cei 25—30 oameni streini îmbrăcați țărănește.

La capătul podului protopopul Medianu, un neobosit partizan al liberalilor, a oficiat un serviciu divin. Au ținut vorbiri d-nii miniștrii liberali: Nistor și Lăpădatu și d-nii Chirculescu și Kolbáz.

De remarcat, că atât d-nii miniștrii cât și cârnățării noștri au evitat a pomeni de partidul liberal sau de guvernul d-lui Brătianu așa că țărani din când în când strigau „trăiască podul”.

Niște țărani venind plictisiți dinspre pod la întrebarea femeilor :

— Da mă Nicolae, ce le trăbe la nădrăgarii ăștia? au răspuns compătimitor :

— Lasă-i în păcate, că ăștia nu știu nici o politică.

Dezolați și plictisiți, reprezentanții liberalilor au umblat prin județul nostru, tocmai ca Tandu cu Manda în 48 prin Beșineu.

Așa au fost primii în județul nostru și acești doi miniștrii. Să mai poștească și alții!

Ultime știri

Un fiorsos asasinat

Din sursă particulară aflăm, că azi noapte pela orele 10 un individ necunoscut a atacat familia restauratorului dela băile din Codlea. Cu focuri de armă l'a ucis pe acesta și încă pe un client cu care se găsea la masă. Soția restauratorului îngrozită s'a refugiat în pivniță cu doi copilași mici, încuindu se și baricadându-se acolo.

Fiorsosul asasin a furat bani din casă cca 20.000 și a dispărut târând cu sine fetița de 14 ani a restauratorului. Fetița se spune, că până în prezent n'a putut fi găsită.

S'au format potere pentru prinderea asasinului, despre care populația crede că ar fi însuși fiorsosul bândit Bălan.

Știrea vom completa o îndată ce vom avea amănunte și date precise dela autorități.

Informații

O crima. Eri, Luni, s'a desfășurat în fața palatului tribunalului din loc o scenă de film cinematografic. Din cauza unei certe între copii, grefierul Dudescu dela Curtea de apel s'a repezit, în fața clădirii Tribunalului, asupra soției colegului său Dumitru Popa, trăgând asupra-i două gloanțe de revolver. Un glonte i-a perforat pieptul iar altul înima. Victima, în stare disperată, a fost transportată la spital, unde până acum se află în fața morții. Nu mai sunt speranțe de viață.

Asasinul a fost arestat. Cercetările continuă.

Panamaua petroliferă Sâmbătă seara au fost arestați deputații liberali Irimescu-Cândești și Gr. Tolea împreună cu alți 9 oameni de afaceri, implicați în panamaua petroliferă din Dâmbovița. Între liberali enormă consternare.

Medicul primar Dr. Alfred Jekelius s'a reîntors din călătorie și consultă zilnic dela 10—12 a. m. și dela 2—2 p. m. Strada Furculiței Nr. 2.

Examene cu RAZE X (Röntgen) și examene BACTERIOLOGICE poate executa or cărei persoane și în schimbul unor taxe mici, laboratorii spitalului militar Brașov — dotate cu aparate noi. 583 7—0

Dela Prefectura Poliției

Buletin informativ

Călcat de automobil. Pe drumul Dârstei prin dreptul Fabricii Kocsis un automobil a călcat pe copilul Antal Antal în etate de 3—4 ani fiul locuitorului Antal Albert. În stare gravă copilul a fost transportat la spitalul Gh. Mărzescu din localitate. Cazul se cercetează de Circ. II-a.

Lovit de automobil. Automobilul No. 56 Bv. proprietatea d-lui Seewald în ziua de 20 August a. c. a lovit cu aripa pe d-na Stein originară din Ploiești provizoriu cu domiciliul în Dârste în timpul când vroia să traverseze strada. Cazul se cercetează de Circ. VI-a Dârste.

Furturi. Sâmbătă 18 August a. c. agentul Nema Nicolae arestând pe individul Zengor Ștefan originar din comuna Azuga jud. Prahova dezertor din Regimentul 41 Artilerie Brașov având asupra sa un cuțar cu obiecte ce a furat chiar în acea zi dela locuitorul Nicolae Gârnej din str. Zizinului în valoare de 30 mii lei. Cercetat amănunțit de către comisarul Simionescu Mihai s'a stabilit că acest individ întrun interval de 15 zile a mai săvârșit alte 6 furturi în dauna

locuitorilor Popescu Florian din str. Fabricii de Cement, Dumitru Petru cantoner din Dârste, Falka Iozsefne din str. Canalul Timiș la Balint Izsek din aceiaș str. Berdin Leon supus francez mecanic la Fabrica de Aeroplane, și Gheorghe Szeky din drumul Sft. Petru dela care au furat obiecte în valoare de 94.000 Lei.

O parte din obiecte au fost găsite la câțiva locuitori din Brașov. Majoritatea obiectelor au fost duse de individ la domiciliul său în comuna Azuga jud. Prahova de unde au fost ridicate și predate păgubașilor. În timpul dezertării individul Zangor Ștefan s'a servit de un buletin de înscriere a-l fratelui său pe care numitul l'a falsificat.

Cu actele dresate a fost înaintat Parchetului Tribunalului Brașov.

O întrebare

Se împlinesc vre-o două săptămâni de când durează o anchetă administrativă în chestiile financiare ale comunei Prejmer din județul Brașov.

Nu cunoaștem rezultatul anchetei, dar știm un lucru:

În fruntea acestei comune se menține și acum o comisie interimară, în mod ilegal, în locul unui consiliu comunal ales în puterea legii.

Nu înțelegem, pentrucă această ilegală instituție mai durează încă, în fața unei anchete, care — dacă de fapt ar voi să aște cee-ce ar trebui să caute — trebuia ca în primul rând să scape comuna de pacostea care asupra ei apasă, contra legii, sub numele de: comisie interimară.

Ori, — ceea-ce nu credem — e nevoie ca pentru constatarea legalității, să se folosească de instituții cari dănuiesc în mod ilegal?!

Un târg de mostre pentru vite în Austria

Camera agricolă din Austria de jos organizează în toamna a. c. în cadrul târgului de mostre din Viena dela 4—6 Septembrie un mare târg de mostre de vite, primul de acest gen în întreaga Austrie. În total vor fi expuse câteva sute de vite cornute și cai de origine exclusiv românească. Acestui târg de mostre i se va alătura o expoziție a vitelor de prăsilă, de muncă și a cailor. Târgul de mostre va fi un iarmaroc obișnuit și va fi organizat în primul rând în scopul de a se arăta cumpărătorilor străini, mai ales intereseții din statele succesorale, cari înainte de războiu cumpărau vite de muncă și prăsilă numai din țările austriace, că creșterea vitelor în Austria este la un nivel superior și corespunde și celor mai riguroase cerințe ale cumpărătorilor și crescătorilor de vite. În cadrul acestui târg va fi organizată și o expoziție de grajduri moderne.

Ghiață artificială

se poate deja procura și în Brașov. Producem cantități îndestulătoare pentru a aprovizionă constant toate Restaurantele, Cafetăriile etc., precum și toate gospodăriile casnice cu

ghiață artificială igienică neosecționabilă.

La comanda peste 5 Kg. o transportăm acasă.

PAUL TITTES
STR. LUNGĂ No. 104.

721 1—1

